

הועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים

אוגוסט 2006
אסמכתא: 72320

המלצות וקווים מנחים מההיבט המשפטי

בעריכת הסכם לנשיאת עוברים, בין הורים מיועדים למועמדת לאם נושאת, ע"פ חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד הילוד) התשנ"ו - 1996, (להלן – החוק) יש לתת את הדעת לנקודות הבאות:

כללי

1. ההסכם בין ההורים המיועדים למועמדת לאם נושאת קובע את היחסים וההתחייבויות של הצדדים, בכפוף להוראות החוק, תוך שמירת עצמאותה ופרטיותה של המועמדת לאם נושאת.
2. המינוחים והביטויים המופיעים בהסכם יהיו כמשמעותם ע"פ ההגדרות בחוק. הוראות ההסכם כפופות בין היתר גם להוראות חוק זכויות החולה - התשנ"ו 1996 וחוק הגנת הפרטיות – התשמ"א 1981.
3. ועדת האישורים תאשר הסכם רק לאחר שינתן יעוץ משפטי נפרד ובלתי תלוי להורים המיועדים ולמועמדת לאם נושאת שבו יוסברו להם ההתחייבויות והסיכונים שהם נוטלים על עצמם וכי ההסכם נעשה מרצונם החופשי והם מבינים את משמעותו. ההסבר ינתן בשפה אותם הם דוברים.
4. יש לציין בהסכם את שמות עורכי הדין המייצגים את הצדדים, כתובתם, מס' פקס, מס' טלפון ומספר רישיון- ליד שמות הצדדים.
5. מומלץ שהצדדים יותרו מראש על זכותם לשמירת סודיות רפואית ולא יסתירו כל מידע אחד כלפי השני בכל הקשור לביצוע ההסכם.
6. יש לציין כי שינוי מקום מגורים/נסיעה לחו"ל ע"י מי מהצדדים תדווח בכתב ע"י הצדדים.
7. על הצדדים להתחייב במפורש בהסכם לשמור על זכות הילד לפרטיות ולהימנע מפרסום שעלול לגרום לקטין פגיעה או נזק בלתי הפיך.
8. מומלץ לקבוע בהסכם, מנגנון פנייה למגשר או בורר המוסכם על הצדדים, למקרה של סכסוך בין הצדדים, הקשור בהסכם.
9. יש לקבוע בהסכם חובת הודעה בין הצדדים על כל שינוי בנסיבות שעשוי להשפיע על התחייבויותיהם ההדדיות (כגון: מחלה, פרידה, גירושין, מוות).
10. יש לציין אם הצדדים התקשרו זה עם זה באמצעות תיווך ולצרף הסכם התיווך.

2..

הועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים

-2-

11. יש לציין כי הצדדים יעשו את המירב לצורך השלמת 6 נסיונות החזרה.
12. יש לקבוע הוראות לגבי מהות הקשר עם האם הנושאת בזמן התהליך ולאחר הלידה.
13. על הצדדים להודיע לפקיד הסעד על מקום הלידה ותאריך הלידה המשווער, בתום החודש החמישי להריונה של האם הנושאת.
- מיד לאחר הלידה ולא יאוחר מ- 24 שעות לאחריה, יודיעו ההורים המיועדים והאם הנושאת ביחד ו/או לחוד, לפקיד הסעד על לידת הילד/ים. טל' 5681466-02

המועמדת לאם נושאת

14. המועמדת לאם נושאת תצהיר בהסכם כי הציגה בפני הועדה את כל התיעוד הרלוונטי למצבה הרפואי: פיזי ונפשי ולמיטב ידיעתה היא בריאה ומתאימה לתהליך ואינה בהריון בעת חתימת ההסכם.
15. המועמדת לאם נושאת זכאית לייעוץ משפטי נפרד ובלתי תלוי באמצעות עו"ד שיבחר על-ידה וימומן ע"י ההורים המיועדים. היא רשאית להתייעץ עם עו"ד במשך התהליך. בסה"כ 10 שעות ייעוץ.
16. על המועמדת לאם נושאת למלא תצהיר המפרט כי הוסבר לה, ע"י הרופא שנבחר על-ידה ואיתו התייעצה, על מהות התהליך, הקשיים הפיזיים והנפשיים, והסיכונים הרפואיים הכרוכים בנשיאת עוברים – תרומת ביצית, מוות, עקרות, סיבוכים בלידה וכו', והיא הבינה את משמעותם. ההסבר ינתן בשפה אותה היא דוברת.
17. המועמדת לאם נושאת זכאית לקבלת יעוץ וטיפול ע"י רופא מטעמה במימון ההורים המיועדים במידה ואין הדבר מכוסה ע"י סל הבריאות.
18. יש לציין אם האם הנושאת מסכימה לנוכחות ההורים בבדיקות ובלידה.
19. מועמדת לאם נושאת זכאית לקבל ליווי ויעוץ פסיכוסוציאלי לה ולילדיה מתחילת התהליך ועד 6 חודשים לאחר מועד הלידה, ע"י פסיכולוג או עו"ס שיבחר על ידה. עבור הלווי והיעוץ יופקד סכום של 9,000 ש"ח בחשבון נאמנות. סכום זה כולל את הכנת האם הנושאת ללידה ולניתוק מהילד על כל המשתמע מכך.
20. על ההורים המיועדים לרכוש פוליסת ביטוח חיים + סיכונים עבור האם הנושאת לכל תקופת התהליך ועד 6 חודשים לאחר הלידה. הפוליסה תכלול את הכיסוי המירבי האפשרי, כולל המרכיבים הבאים:
- ביטוח למקרה מוות מכל סיבה שהיא.
 - ביטוח למקרה אובדן כושר עבודה כולל שמירת הריון, כאשר תקופת ההמתנה היא 7 ימים.
 - ביטוח למקרי מחלות קשות.
 - ביטוח למקרה נכות מתאונה.

/3..

הועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים

-3-

במידה ותמצא חברת ביטוח המוכנה לבטח נשים בהריון, שמכסה נזקי הריון ולידה, מתחייבים ההורים המיועדים לעבור לחברת ביטוח זו מיידית. תנאי הפוליסה יוסברו לאם הנושאת טרם חתימת ההסכם. הפוליסה תמסר לאם הנושאת תוך 7 ימים מיום אישור ההסכם.

ועוד כיסוי לסיכונים נוספים עפ"י המצוי בענף הביטוח. תנאי הפוליסה יוסברו לאם הנושאת טרם חתימת ההסכם. הפוליסה תמסר לאם הנושאת תוך 7 ימים מיום אישור ההסכם.

במקרה שחברת הביטוח תבטל את פוליסת הביטוח, ההורים המיועדים יבטחו את האם הנושאת בחברת ביטוח חלופית תוך 21 יום.

על ההורים המיועדים לכסות את התשלומים עד התחלת הפיזיו ע"י הביטוח, באם האם הנושאת עובדת יש להשלים את משכורתה ובאם אינה עובדת יש לקבוע סכום פיזיו עבור יום מנוחה.

יש לציין מי המוטבים בפוליסת הביטוח.

21. יש לקבוע בהסכם הוראות לענין הטלת התשלומים על ההורים המיועדים: בגין אובדן הכנסה של האם הנושאת. פיטורין בגין הריון עד החודש החמישי. שיפוי בגין אובדן הכנסה מתקבולי הביטוח הלאומי. תשלומי מס הכנסה ומע"מ או כל תשלום אחר, באם יוטלו, עבור כספים שקיבלה לפי הסכם זה.

ההורים המיועדים

22. ההורים המיועדים יצהירו בהסכם כי הציגו בפני הועדה את התיעוד הרלוונטי למצבם הרפואי, פיזי ונפשי, ולמיטב ידיעתם הם מתאימים לתהליך.
23. מומלץ כי גם ההורים המיועדים יקבלו ליווי פסיכוסוציאלי במשך התהליך.
- יקבעו גם הוראות בענינים הבאים:
24. כי האם הנושאת אינה מתחייבת שהילד שיוולד יהיה חי ו/או בריא פיזית או מנטלית וללא כל מום או פגם.
25. התחייבות של ההורים המיועדים לקבל את הוולד למשמורתם, מיד לאחר הלידה גם אם יוולד בעל מום או פגם כלשהו, ולדאוג לו.
26. התחייבות של ההורים המיועדים לדאוג לביטוח חיים בעבור הבטחת עתידו של הילד.
27. קביעת הוראות לגבי מעמד הילד במקרה של מות אחד מהם או שניהם תוך כדי התהליך או במקרה של פרידה/גירושין והכל בכפוף להוראות החוק.
- 4..

-4-

הועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים

עקרונות ההסכם:

היבט רפואי

28. כל טיפול רפואי בגופה של האם הנושאת (טיפולים, בדיקת מי שפיר, אולטרה סאונד וכד'). ייעשה עפ"י הוראות רופא ומרצונה החופשי ולאחר הסכמה מדעת. קודם לכל טיפול זכאית האם הנושאת לחוות דעת רפואית נוספת של רופא מטעמה. (סעיף 18 לחוק זכויות החולה התשנ"ו 1996).
29. יש לקבוע מנגנון לבוררות רפואית (רופא שלישי מוסכם) במקרה של מחלוקת בין הרופא המטפל לבין הרופא מטעם האם הנושאת.
30. יש להגדיר את משך הזמן בו יתבצעו נסיונות ההפרייה (לא יותר מ- 18 חודשים) ואת מספר נסיונות ההפרייה שייעשו (לא יותר מ- 6 נסיונות).
31. יש לקבוע הנחיות לגבי הימנעות מפעילות מסוכנת ו/או כל פעילות שאסורה עליה עפ"י הוראות הרופא המטפל ומילוי אחר הוראות הרופא המטפל. (בכפוף להוראות סעיף 18 לחוק).
32. יש לקבוע את מספר העוברים המירבי אותו מוכנה האם הנושאת לשאת. כמו כן יש לקבוע הוראות לענין הצעדים הרפואיים שינקטו במקרה של הריון מרובה עוברים (דילול עוברים).
33. יש לקבוע הוראה לפיה האם הנושאת מתחייבת כי במהלך טיפולי ההפרייה תמנע מקיום יחסי מין מתחילת ווסת אחרונה ועד 21 יום לאחר טיפולי ההפרייה. כמו כן תמנע מקיום יחסי מין בלתי מוגנים במשך כל תקופת ההתקשרות.
34. יש לציין היכן יערכו הטיפולים, המעקב אחר ההריון, הלידה המתוכננת והיכן תתבצע שמירת הריון במקרה של אישפוז.
35. אם תעשה בדיקת רקמות יש לציין תוך איזה פרק זמן תעשה ותוך כמה זמן תקבל את התמורה עליה סוכם ולקבוע הוראות בהתאם לתוצאות האפשריות של הבדיקה.
36. הפלה תבוצע מטעמים רפואיים בלבד ויש לקבוע התייחסות מיוחדת לפיצוי בגין סבל וכאב במקרה של הפלה תוך התחשבות במועד ההפלה (קרי – גיל ההריון).
- יש לקבוע הוראות לענין התרחשות הפלה טבעית או מות העובר והתייחסות לענין השלכותיה על ההסכם והפיצוי לאם הנושאת. יש לקבוע הוראות לענין שתבוצע הפלה מלאכותית ע"י האם הנושאת בעילה שאינה מטעמים רפואיים והשלכותיה על ההסכם. יש לקבוע הוראות במקרה של לידה מוקדמת-משבוע 24, ע"פ מנגנון פרוגרסיבי של תשלומים.

5./

היבט כספי

כתובת המשרד: רח' רבקה 29, ירושלים, קומה ג'
מען למכתבים: ת"ד 1176, ירושלים, מיקוד 91010
מס' טלפון: 02-5681275/460 פקס: 02-5681466

הועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים

37. הסכומים בהסכם ירשמו בספרות ובמילים.
38. בכל מקרה של אישפוז הנובע מהריון ו/או שמירת הריון, ישלמו ההורים המיועדים לאם הנושאת את הוצאותיה המיוחדות, הישירות והעקיפות הקשורות למצב זה. (מטפלת לילדים, עזרה בניקיון, ביגוד וכד')
39. יפורטו סכומי הכסף המיועדים כתמורה לאם הנושאת בגין פיצוי על כאב וסבל, אי נוחות, הפסד השתכרות, נסיעות, ביגוד, עזרה בבית וטיפול בילדים וכד'. רצוי ע"פ מנגנון פרוגרסיבי ע"פ שבועות ההריון.
- זאת בנפרד מהכספים המיועדים להחזר הוצאות לביטוח חיים, ייעוץ רפואי, ייעוץ משפטי ויעוץ פסיכולוגי.
- יש להביא לידיעת האם הנושאת ולקבל את הסכמתה למצב שבו שער הדולר ביום התשלום נמוך משער הדולר ע"פ מדד הבסיס.
40. ההסכם יכלול הוראות המסדירות מקרים של הפרת ההסכם בהתאם לסוג ההפרה ומועדה. וכן הוראות בדבר מתן הודעה בדבר ההפרה ומתן אפשרות לתקנה.
42. יש לקבוע פיצוי כספי עבור כל התערבות טיפולית או פולשנית: החזרת עוברים (נסיון הפריה), היסטרוסקופיה, ניתוח קיסרי, תפר צווארי, דילול עוברים, בדיקת מי שפיר. סיסי שלה וכד'. וכן לקבוע פיצוי כספי על לידת ילד נוסף.
43. יש לאפשר לאם הנושאת את הזכות לפנות לביהמ"ש על הוצאות ועוגמת נפש שיגרמו לה.

הנאמן:

44. הכספים המיועדים לתשלום עבור התהליך יופקדו בבנק בחשבון נאמנות ע"ש הנאמן- עבור ההורים המיועדים
- ההורים המיועדים יתנו לנאמן הוראות בכתב לעניין השקעות הכספים שינוהל ע"י עו"ד או רואה חשבון בכדי לשמור על ערכם וכן ינתנו הוראות בקשר לפירות ההשקעה.
45. יתרת הכספים שישארו בקרן הנאמנות יוחזרו להורים המיועדים 6 חודשים אחרי הלידה או כאשר נכשלו כל נסיונות ההפריה, למעט 9000 ₪ עבור הטיפול הפסיכולוגי.
46. ההסכם יחתם בפני חברי הועדה. הצדדים יקבלו הסכם חתום ואישור להתחלת הטיפולים.
- חתימת ההסכם תיעשה כאשר יוצגו בפני הועדה:
- (א) אישור על ביטוח חיים עבור האם הנושאת. הביטוח יכנס לתוקפו ערב החתימה על ההסכם. אישור תשלום ראשון עבור הפוליסה יוצג בפני הועדה.
- (ב) אישור הנאמן כי התמורה הופקדה בבנק בחשבון נאמנות ע"ש הנאמן עבור ההורים המיועדים בגין הסכם שנחתם בינם לבין האם הנושאת. (לציין את שם הבנק, סניף, מס' חשבון הנאמנות) והוא מתחייב להעביר הסכומים לאם הנושאת כמפורט בהסכם.
- 6.. /

הועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים

- ג) עותק מפתיחת חשבון הנאמנות הנתמך במסמך בנקאי יוצג לוועדה ערב אישור ההסכם.
- ד) שלושה עותקים מתוקנים של ההסכם.
- ה) אישור ב"כ ההורים המיועדים על הסברת ההסכם, הבנתו והסכמה לאמור בו.
- ו) אישור ב"כ האם הנושאת על הסברת ההסכם, הבנתו והסכמה לאמור בו.

במצבים בהם יש צורך בתרומת ביצית יש להוסיף את הסעיפים שלהלן:

באם ההפריות תבוצענה ע"י תרומת ביצית יש לציין:

47. כי האם הנושאת מבינה ומסכימה להליך תרומת ביצית וקיבלה הסבר על כך מרופא .
48. יש לציין בהגדרה כי ההחזרה היא של ביצית שנתקבלה מתרומה.
49. אם ההחזרות תבוצענה בחו"ל יש לציין כי ההליכים יבוצעו במרפאה מאושרת מוכרת: מרפאה לרבות מחלקה מוכרת, בין בארץ ובין בחו"ל, בהתאם להגדרה בחוק הסכמים לנשיאת עוברים ובהתאם לחוזר מינהל הרפואה מחודש פברואר 2002 מס' 15/2002 תקנות בריאות העם (הפרייה חוץ גופית) תיקון התשס"א מיום: 18.12.01 .
50. באם האם הנושאת נוסעת לחו"ל לצורך הפרייה יבטחו אותה ההורים בביטוח רפואי לכל תקופת נסיעתה המתוכננת. פוליסת הביטוח תכלול טיפולים רפואיים, אישפוז והטסה ארצה במקרה הצורך ואף במקרה של אירוע אשר אינו קשור לטיפולים נשוא הסכם זה. פוליסת הביטוח במקרה של נסיעה לחו"ל תמסר לידי האם הנושאת או בא כוחה טרם הנסיעה.
51. כל הוצאה אשר תדרש בקשר עם קיום ההחזרות בחו"ל, לרבות נסיעות, כולל הגעה לשדה התעופה, טיסות, העברות, מסי נמל ותשלומי חובה אחרים בגין הנסיעה והשהות בחו"ל – יחולו על ההורים המיועדים וישולמו על ידם.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

הועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים

כתובת המשרד: רח' רבקה 29, ירושלים, קומה ג'
מען למכתבים: ת"ד 1176, ירושלים, מיקוד 91010
מס' טלפון: 02-5681275/460 פקס: 02-5681466